

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXIV (68) • ŠTEV. (Nº) 33

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 20 de agosto - 20. avgusta 2015

BEGUNSKA USODA

VINKO RODE

V letošnji številki 17 (25. maja 2015) je v uvodniku avtor opisal začetke begunstva in naš prihod v Argentino. Danes nadaljuje razvoj svojih misli.

Desetletja pozneje, (v Argentini), sta se pojavili dve tezi kar se tiče našega poslanstva. Ena je rekla ohranjati slovensko reč za vsako ceno; druga pa, da bi morali biti zgled domačinom v verski praksi, v poštenosti. Da je božja Previdnost tako naravnala stvari. Ne se zapirati v geto.

Ampak, saj se ti dve tezi v praksi sploh ne izključujeta. Le v teoriji, v spisih, je bilo tisti čas nekaj polemike, dejansko pa sta se lepo dopolnjevali. Imamo ustanove, ki skrbijo, da se slovenski jezik, šege in navade ohranjajo; predvsem naše šolstvo, bogoslužje, kulturno delo. Po drugi strani pa je mnogo naših duhovnikov ustvarilo pomembne ustanove v argentinskem okolju. Naši pevski zbori so ponesli slovensko pesem po vsej novi domovini. Slovenska podjetja so bila in so še, v mnogih primerih, zgled poštenosti in uspešnosti. Integracija slovenskih priseljencev je bila stalna in, recimo, naravna. Imamo slovenske znanstvenike, kulturnike, podjetnike, športnike - posebno v andinizmu, - ki so se dobro uveljavili v novem okolju. Vse to je dokumentirano v naših publikacijah. V tem je prednjačila SKA.

(Saj vemo kdo/kaj je to, ali ne?)

»Delo v zvestobi in ljubezni«, smo zapisali ob 50-letnici društva Zedinjena Slovenija. Zbornik, ki malo straši po svoji obsežnosti, a je dokument požrtvovalnosti in idealizma brez mere. Pol stoletja - in zdaj že čez.

Brezdomci pred 70. leti imamo zdaj dve domovini. (Bili so pa tudi primeri, ko je kdo ostal brez nobene; prvo, izvorno je izgubil, drugo je, žal, zgrešil.) Prva domovina je naša očetnjava, druga je domovina naših otrok. Priseljenci smo nekake dvoživke.

Starejši se še vedno težko najdemo v Argentini. To se posebno jasno zazna, ko je treba iti volit. Dr. Jože Rant je napisal esej, kako da je težko biti Argentinec. S težavo se orientiramo v tako raznolikih barvah narodnih zgodovinskih simbolov: nasloniti se na unitariste, na Rosasa, na generacijo 80, morda na radikale? Odkar je izginila stranka krščanskih demokratov že ne vemo več kje vedriti. Peronizem se nam je zameril; vemo zakaj. Zato smo simpatizirali z vojaštvom vsaj do Onganie - in še malo čez. Tako zelo smo zaznamovani z grozotami revolucije v Sloveniji, da se ogibamo vsega, kar diši po marksizmu (a žal nas že nekaj let vladajo. Še sreča, da nas ni kaka ERP izvohala in nas vzela na piko. Očitno smo neopazni. Bati se je bilo za primere nekaj naših duhovnikov).

Ni lahko biti Argentinec. Tone Mizerit v našem tedniku vedno toži v tem smislu. Navadno vemo le koga ne voliti; za letos to velja za FPV (se opravičujem), to vemo - starejši. Kaj pa naši otroci?

Ko sem šel leta 1992 prvič na obisk v Slovenijo, sem bil tako prevzet od njenih lepot, da sem potem svojo novo domovino malo grdo označil. Ko pripovedujem, (v potopisu), da je šla polovica mojih begunskih sošolcev v Severno Ameriko, v prvi svet, pravim, da smo drugi pristali v »ciganski deželi«, kar odgovarja sintagmi: »país de truchos«. Nič nima opraviti s cigani. Danes obžalujem ta izraz. Zakaj? Zaradi naših otrok; zveni kot žalitev naše nove domovine. Pa da se ne bom izpostavil kot nehvaležnejš (kar res nisem). Saj smo navsezadnje »pritepenci« tu dobili streho, kruh in vse državljske pravice - ter neizmerno prostrano novo domovino. Ko je prof. Martha Boz Žužkova prebrala potopis, me je opozorila na ta pasus. Vse drugo je zelo hvalila, to pa ne gre, to ni pošteno. Tako posploševanje je krivično.

Da, koga voliti letos? Za slovenski primer nam je bilo povsem jasno, za našo Srebrno deželo nam bo pa treba nasvetov. Bog nam pomagaj! Pa saj bo treba še vse dešifrirati.

Ni lahko biti Argentinec - ob tako kričecih nasprotstvih njenih zgodovinskih značilnostih. Ampak, v glavnem smo priseljenci imeli dobre možnosti za osebno in društveno rast v svobodi. Argentinske oblasti so nas pustile pri miru. Imamo naša društva, Domove, šole, bogoslužje v popolni svobodi. Zaradi te vrednote smo šli od doma pred 70. leti. In smo, baje, ustvarili čudež.

Razsodba na mrtvi točki

Razsodba glede mejnega spora razvema javnost že kar lep del poletnega časa. Pretekli četrtek je padla odločitev, da novega slovenskega člana arbitražnega sodišča, ki odloča o meji s Hrvaško, ne bo imenovala slovenska vlada, temveč da odločitev prepušča predsedniku tega razsodišča. To je premier Miro Cerar sporočil po sestanku predstavnikov parlamentarnih strank ter sejah odbora državnega zbora za zunanje zadeve in vlade. Cerar je prepričan, da naša država tako sporoča, da zaupa presoji sodišča v Haagu, da bo izpolnil naloge, ki so določene v arbitražnem sporazumu. Prav tako po njegovih besedah dokazuje, da se zavzema za neodvisnost in nepristranskost arbitražnega sodišča.

Odločitev vlade, ki imenovanje novega slovenskega sodnika prepušča predsedniku sodišča v Haagu, je bila bolj ali manj pričakovana. Namigovala so jo že nekatere izjave po Cerarjevem srečanju s predstavniki parlamentarnih strank, predsednikom državnega zbora in nekaterimi ministri. »Opravili smo zelo konstruktivno razpravo in ugotovili, da vsi skupaj še naprej podpiramo to, da Slovenija nadaljuje postopke pred arbitražnim sodiščem ter da to opravi svoje delo in sprejme dokončno odločitev,« je premier povedal o

pogovorih. Zdi se mu, da je to zelo pomembno, saj Slovenija s tem izkazuje enotnost.

»Po številnih razpravah in posvetovanjih s stroko smo ugotovili, da je za nas trenutno najpomembnejše, da odvrnemo kakršenkoli dvom, da bi naš sodnik lahko bil pristranski oziroma, da bi naša stran kakorkoli vplivala nanj. Zato menimo, da je najbolje, da ga izbere predsednik arbitražnega tribunala,« je pojasnil Cerar. Slovenija tako po njegovih besedah arbitražnemu sodišču omogoča sprejetje pravične razsodbe. Cerar pričakuje, da bo arbitražno sodišče v popolni sestavi konec tega meseca ali v septembru, nato bo verjetno zaslišalo stranki v postopku.

Hrvaška pa vztraja, da v arbitražnem postopku ne sodeluje več in tako ne bo imenovala novega člana sodišča. Kot razlog navaja, da je Slovenija bistveno kršila sporazum, ker da je naknadno dodala dokumente, na podlagi katerih sodišče odloča o rešitvi spora o meji. Hrvaška stran to sklepa iz objavljenih prisluhov med nekdanjim slovenskim arbitrom Jernejem Sekolcem in slovensko agentko Simono Drenik. Zunanja ministrica Vesna Pusić je v intervjuju za Jutarnji list pred dnevi izjavila, da »ni glavni problem situ-

acija s sodniki, ker je sodnika v skrajni situaciji vedno lahko zamenjati«, ampak »je problem, ker so v predmet naknadno dodajani dokumenti in beležke, ki po pravilih tam ne bi smeli biti«. Kot vztraja Zagreb, sedaj ni več mogoče ugotoviti, kateri dokumenti točno so bili vloženi naknadno oziroma v nasprotju s pravili, zato predmeta preprosto ni več mogoče »očistiti« in nadaljevati z arbitražo.

Na slovenskem zunanjem ministrstvu so že konec julija v zvezi s tem izrazili pričakovanje, da bo sodišče odločilo izključno na podlagi dokumentacije, ki je bila predstavljena v pisni in ustni fazi postopka, ki se je zaključil junija lani. Poudarili so še, da je bila vsa dokumentacija jasno označena. In to sta poudarila tudi pravnik Marko Pavliha in Rajko Pirnat.

Dodajmo še mnenje o tem na cerkveni strani. Dolgoletni predsednik Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci, upokojeni ljubljanski nadškof Anton Stres je v pogovoru za Radio Ognjišče izrazil obžalovanje zaradi ostrih izjav Komisije Pravičnost in mir pri Hrvaški škofovski konferenci. Ta je ob zadnjih dogodkih znova poudarila, da nasprotuje arbitraži. Nadškof Stres meni, da bi morala Cerkev v takšnih primerih delovati povezovalno.

Združitev Prekmurja z matičnim narodom

Pretekli ponedeljek, 17. avgusta, je bil tudi v Sloveniji državni praznik. Na ta dan se spominjajo združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Na ta datum leta 1919 se je v Beltincih na ljudskem zborovanju zbralo več kot dvajset tisoč ljudi in plebiscitarno podprlo priključitev Prekmurja matici po več kot devetsto letih.

Po sklepu Vrhovnega sveta mirovne konference v Parizu je redna vojska Kraljevine SHS 12. avgusta vkorakala v Prekmurje in ga že pet dni pozneje, 17. avgusta, prepustila v upravljanje civilni upravi. Letošnja osrednja slovesnost ob prazniku je bila že v petek v Murski Soboti, ob občinskem prazniku pa bodo imeli Beltinci slovesnost na večer tega dne.

Slavnostni govornik na osrednji slovesnosti v petek je bil murskosoboški župan Aleksander Jevšek. Spomnil je, da so Prekmurci postali del matičnega naroda po skoraj tisoč letih, ves ta čas pa ohranjali in negovali svojo bit, ter da je izjemno pomembno vlogo pri odločitvi velikih sil, da Prekmurje pripade Sloveniji, na pariški mirovni konferenci opravil slovenski arbirer tistega časa, Prlek Matija Slavič. Po Jevškovih besedah je bil Slavič »državnik velikega kova, kakršnega bi si tudi danes lahko samo želeli«. Vendar pa smo, tako Jevšek, v tej državi, ki smo si jo izborili leta 1991, padli na izpitu vrednot, za kar pa smo krivi sami.

Dejal je tudi, da Prekmurje noče več biti najbolj zaostala regija. »Hočemo in postavili se bomo na lastne noge, ker imamo v Prekmurju vrsto danosti, ki skupaj z ljudmi ustvarjajo možnost za dinamičen razvoj, nova delovna mesta, nove dejavnosti in nove priložnosti. Imamo čudovito pokrajino, reko Muro, energetske potencialne, kmetijstvo, turizem in vrsto uspešnih podjetij. To je skupaj z ljudmi iz Prekmurja ključni razvojni kapital, s katerim razpolagamo in nam omogoča trajnostni razvoj in družbo blaginje.« Od države pa pričakuje zgolj eno, in sicer, da ima do njih enak odnos, kot do drugih regij ter da se drži sprejetih dogovorov: »Soboška obvoznica je le en primer, da temu ni tako. Zdaj ima vlada možnost, da to napako

Štorklje, ljudski simbol Prekmurja

odpravi, vse ostalo bomo naredili Prekmurci sami.«

Predsednik države Borut Pahor je kot častni gost letošnje slovesnosti dejal, da bo Slovenija v treh mesecih z državnimi prazniki (ob današnjem še vrnitev Primorske k matični domovini in dan Rudolfa Maistra) praznovala prelomne zgodovinske dogodke, ki so bili velikega pomena za sodobno slovensko državnost, saj so določili prostor naše suverenosti.

Slovenci v panonski nižini, ki so od okoli leta 900 živeli pod Madžari, so imeli drugačen zgodovinski razvoj kot večinski del Slovencev. V Prekmurju se je med drugim za razliko od slovenskih dežel, ki so bile do prve svetovne vojne del Avstrije, ohranil tudi protestantizem. Prekmurščina je prav tako slovensko narečje, ki se je razvijalo zelo ločeno od drugih slovenskih narečij in ni bilo pod vplivom slovenskega knjižnega jezika. Prekmurščina je celo izoblikovala lastno književnost, ki je pomagala ohranjati narodno zavest v času, ko je skušala oblast pomadžariti Slovence, ki so živeli na Ogrskem.

VTISI IZ SLOVENIJE

Nikdar prepozna priznanja

(Od našega dopisnika)

Če kdo ob obisku in ogledu Šentjošta reče, da je to prijazna vasica, pove veliko resnico - ne pa vse. K temu je treba nujno - *conditio sine qua non* bi rekli latinisti - še dodati, da so prebivalci, Šentjoščani, še posebej prijazni. Zato človek rad zaide, naključno ali z razlogom, v te kraje. A včasih, kljub želji, to ni mogoče. Vsaj dokler bilokacija (biti prisoten na dveh krajih v istem času) ni izvedljiva.

V nedeljo, 5. julija, je bila v Šentjoštu vsakoletna spominska proslava. Spomin na ustanovitev prve vaške straže v Sloveniji in na kasnejše dogodke, ki so Šentjoščane zaznamovali vsa dolga leta okupacije, komunistične oblasti, in jih še danes. Na teh komemoracijah je slišati in videti, kako so vse to doživljali in hočejo, da se njih izročila - v smislu spominjanja, ki naj obstane v javni zavesti iz generacije v generacijo - prenaša v nove rodove. In ob teh priložnostih ni dlake na jeziku; bobu rečejo bob.

Komemoracijo samo pa že nekaj let spremlja podelitev Ehrlichovega priznanja. Z njim želijo pohvaliti, se zahvaliti in tudi rešiti iz pozabe - v smislu prej omenjene tradicije - osebe, ki so živele ali bile v stiku s šentjoško zgodovino. Da jih pa ne bi kdo okrcal za lokalpatriote, podeljujejo priznanja »za predanost in zvestobo slovenskemu narodu«.

Letos so priznanje podelili Tonetu Oblaku, ki sicer ni Šentjoščan, je pa znan vsem njim zaradi doprinosa v vasi: njegova je zamisel Kapelice mučenec, ki stoji sredi vasi, med obema cerkvama. Njegovih zaslug ni treba navajati, ker jih v Argentini zadosti poznamo. Prav tako poznajo Šentjoščani zasluge Matija in Brede Kavčič ter Jakoba Žaklja, ki so tudi prejeli priznanje.

Novost - vsaj meni se tako zdi - pa je podelitev priznanja ljudem, ki niso mogli dosti storiti za Šentjošt, ki jih povojne generacije niso kaj več poznale (če so jih sploh), ker jih je življenje odpeljalo - ne odpihnilo - na drugi konec sveta. Predvsem okoli Pristave in Našega doma, so si ga s svojim delom med slovensko skupnostjo, zaslužili »za predanost in zvestobo slovenskemu narodu«.

Ti ljudje so že pred več leti umrli in njihov spomin tudi med nami počasi blede, Šentjoščani pa so jih zapisali v svoje anale, v svojo tradicijo, in jim *post mortem* priznali, kar so dobrega naredili v smislu Ehrlichovega priznanja. To so: Jože Tominc, Albert Malovrh in Pavle Malovrh. Priznanja so sprejeli njihovi otroci Jože, Marko in Joži por. Grilj.

Najtovrstna priznanja osvežujejo spomin na osebe, ki morda niso nikoli sedeli v prvih vrstah, pa bi brez njih tudi drugi ne mogli tam sedeti. Pozno priznanje ne bo nikoli prepozno.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Komaj dober teden je pretekel od primarnih volitev, pa se zdi, kot da bi bila cela večnost. Kaj lahko torej menimo o dveh mesecih, ki še manjkajo do splošnih oktobrskih volitev?

Nič ni dokončnega. To je splošen zaključek med političnimi izvedenci. Večina vprašanih ostaja odprtih. Edino jasno je, da se je vlada uštel, če je predvidevala prepričljivo odločitev pod geslom, da je »Scioli že zmagal«. Od tam naprej pa se je takoj po preštetu glasov pričela huda borba »za vsak glas«, ki lahko menja priljubljenost, in zlasti za tiste, ki zaradi raznih vzrokov niso bili oddani. Udeležba na primarnih volitvah je bila nizka tudi zaradi vremenskih okoliščin. Mnogi niso mogli oddati glasu, ker so jih nalivi in poplave odrezale od volišč. A če kdo predvideva, da bodo ti glasovi šli v sklad opozicije, se lahko moti. Prav te dni poteka huda debata, ki skuša pojasniti, zakaj kaotično vodovno stanje v provinci Buenos Aires skoraj ni odmevalo pri glasovanju. Vidno je, da ljudje ne reagirajo na skoraj popolno pomanjkanje javnih del, ki bi preprečila nenehno ponavljanje poplav. Še več: lansko leto je provinjska prestolnica la Plata trpela hudo povodenj, v kateri je izgubilo življenje skoraj stotina ljudi. Tedanji župan, ki so ga krivili kot odgovornega za nerešeni položaj, se je ponovno predstavil in pokosil izredno število glasov. Jasno je, da ljudje nimajo političnega spomina. Se lahko sedaj dogodi kaj podobnega? Seveda. Saj ankete kažejo, da v bistvu Scioli zaradi poplav ni izgubil glasov, kljub temu, da je takoj po volitvah in sredi kaosa odpotoval na počitek v Italijo. Vrnil se je šele, ko se je deževju pridružil jugovzhodnik, ki je položaj še poslabšal. Smo priča pojavom, ki so nerazumljiva. A ne glejmo preveč krivo na tukajšnje volivce. V Sloveniji tudi nenehno prevladuje politični agnosticizem, ki se izraža že v majhnem številu volilne udeležbe.

Kaj je bistveno? Ni presenetila trditev izvedenca za javno mnenje, ki je pretekli teden izjavil, da je v kampanji bolj važen nasmeh politika kot njegov program. O tem so popolnoma prepričani tudi v vladi. Nihče ne govori, kaj bo naredil, kako bo zastavil vladno delo, kako namerava rešiti številne in težke probleme. Trenutno se posvečajo predvsem kritiziranju in napadanju na predstavnike opozicije.

Zakaj? Ker da izrabljajo klimatske težave in poplave za lastno politično korist. Torej problem ni povodenj temveč kritika, ki jo zaradi nje izreka opozicija. Problem ni opustošenje in težave prebivalstva, temveč mediji, ki vse to prikazujejo. Ob tem ne pomagajo niti dokazi, da je bilo za rešitev problema vodovja namenjena velika količina denarnih sredstev, ki pa jih je vlada preusmerila v druge namene. Ne zanima, da obstajajo načrti za rešitev teh problemov, pa jih provinjska in državna vlada zanemarjata v nedogled. Samo z denarjem, ki so ga zadnja leta vložili v program »nogomet za vse« bi se lahko zgradilo večji del strukture, ki je potrebna za ureditev vodnega vprašanja. A vlada zaupa rimskemu izrazu »kruha in iger«, kjer kruh minimalno predstavljajo rastoče a nezadostne podpore, medtem ko se igre množijo, da zasanjajo narod v politično spanje. Temu je namenjen tudi sedanji »dolgi« nogometni turnir, ki se bo raztegnil prav do oktobrskih volitev. Od njega (in vzporedne propagande) si vlada največ obeta.

Ko prevladuje kaos. Kaj bo na volitvah ni edino vprašanje. Drugo je, kako bomo prišli do volitev in kaj bo storila prihodnja vlada. Jasno je, da sedanja vlada težav ne jemlje resno. Cilj je le čim bolj mirno priti do decembra. Zato drži dolar še naprej v kladi (cepo) čeprav ves svet razvrednoti (devalvira), vključno Kitajska in Brazilija. Zato razpisuje nove bone. Zato ne odloči nobenega ukrepa, medtem ko notranjost države gori. Ne severu niti soja ni več donosna. Zaradi pomanjkanja rentabilnosti je 30% sladkornega trsta ostalo na poljih. 400 tisoč ton jabolk in hrušk gnije na drevesih, medtem ko na jugu uvažajo jabolka iz Čila, ker so cenejša kot domača. Kdo pa je dal dovoljenje za to, ko niti knjige, ki jo pošlje prijatelj, ne moremo dobiti brez potrjena davčne ustanove? V prvih šestih mesecih je Argentina izgubila tri milijarde dolarjev zaradi padca izvoza. Naši pridelki in izdelki ne morejo več tekmovali na svetovnem trgu. Vlada pa samo s žandarmerijo preganja »drevesčke« (cestne prodajalce črne valute) v središču Buenos Airesa. Medtem si sodišča podajajo vroče kose postopkov zaradi korupcije vladnih funkcionarjev. Pa tudi to ljudi ne zdrami iz otopelosti. Kaj nas še čaka?

Prošnje za azil v Sloveniji

Evropske države se v zadnjih mesecih soočajo z vedno večjim navalom prosilcev za azil, reševanja njihovih prošelj pa se lotevajo na različne načine. Slovenija večinoma ni zadnji cilj migrantov, ampak zgolj prehodna dežela. Letos je notranje ministrstvo vsega skupaj obravnavalo 110 prošelj za azil.

Grčija in Italija sta glavni vstopni točki migrantov; razmere v teh državah so še posebej kritične. Na grškem otoku Kos so policisti skušali Sirce in Afganistance v namen registracije premestiti na nogometno igrišče, saj so več tednov taborili vzdolž cest in plaž. Selitev se je sprevergl v množičen pretep. Župan Kosa je grško vlado v pismu posvaril, da je na otok s 30.000 prebivalci na novo prišlo več kot sedem tisoč prebežnikov, in da obstaja nevarnost nasilja.

V Italiji do konca tega leta pričakujejo 200.000 prošelj za azil. Postopek pridobivanja statusa begunca je na Apeninskem polotoku zelo zapleten. Migrante najprej namestijo v ustanove za prvo pomoč in prvi sprejem, nato pa v centre za prosilce azila, kjer opravijo uradno identifikacijo in kjer lahko migranti vložijo prošnjo. Tisti, ki jim jo zavrnejo, pristanejo v t. i. centrih za identifikacijo in izgon.

Kako pa je s Slovenijo?

»Mi nismo visoko po številu iskalcev azila, sploh če pogledamo evropske države, nismo država končnega cilja, nismo tudi najbolj prijazna dežela, tako da se nas kar izogibajo in tudi tisti, ki bodo prišli k nam, verjetno v Sloveniji ne bodo ostali dolgo, ker nimajo prijateljev in družine in bodo iskali druge priložnosti,« je v pogovoru za radio Ognjišče povedala evropska poslanka Tanja Fajon.

Podatki notranjega ministrstva kažejo, da je Slovenija letos prejela 110 vlog za mednarodno zaščito, med katerimi je bilo 10 vnovičnih. Status begunca je priznala 27. »Ko oseba pridobi status begunca pri nas uživa iste ugodnosti kot slovenski državljani. Upravičena je do socialne pomoči, otroškega dodatka, je upravičena do sredstev za najemnino, seveda ko ni več v azilnem domu,« je pojasnila Alenka Petek s Slovenske Karitas.

Predsednik Jezuitskega združenja za begunce Slovenije p. dr. Robin Schweiger pa je poudaril, da prosilci različno dolgo čakajo na obravnavo njihovih prošelj. »Včasih od nekaj tednov do nekaj mesecev, tudi do eno leto; včasih so ti postopki res dolgi. Bilo bi jih treba skrajšati, da se zmanjša ta negotovost.« Če prošnji ni ugodeno, po njegovih besedah begunec do izgona počaka v Centru za tujce, ki se nastaja v Postojni.

Najbolj zaželena država za pridobitev azila je Nemčija, nato Švedska, Francija in Velika Britanija. Letos je Nemčija prejela že približno 200.000 prošelj, od tega 79.000 samo v juliju. Nemški policijski sindikat ob tem poziva k vnovičnemu nadzoru na notranjih mejah schengenskega območja ter zahteva več osebja, ki vsak dan registrira in zdravstveno pregleduje več sto migrantov.

Druga najbolj iskana je Švedska, ki je glede na število prebivalcev celo prva med evropskimi državami po številu vloženih prošelj. Lani so jih od več kot 80.000 odobrili 36.000. A primanjkuje jim namestitvenih prostorov, tako da se morajo zanašati na hotele, počitniška naselja in kampe. V Franciji so lani zapisali 65.000 prošelj, v Veliki Britaniji pa 25.000.

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Stezam, ki naj vodile bi k tvorni sreči, navadno rečemo razvoj, napredek, rast. Kdor véruje v skrite sile zgodovine, in v nujnosti usodne, ta v razvoj zaupa. Kdor stavi na človeka pa v napredku išče smisel. Da je rast pogoj, tako razvoja družbe, kot osebnega napredka, zaveda se, kdor vidi v Stvarniku pričetek biti. MK

Bisernomašnik Franc Himmelreich

Ko se srečamo pred takim jubilejem, kot je praznovanje 60 let mašništva, se morda sprašujemo, koliko je star ta duhovnik? France Himmelreich je star 88 let. Vsako jutro pa začenja dan s tako energijo, s tako živahnostjo,

s tako dobro voljo in s takim navdušenjem, da mu človek kar zavida. Želimo mu še mnogo zdravih let in veselega upanja!

O njegovih novih maši so že večkrat pisali. To pot pa bom opisal, kako smo doživeli skupaj ta biserni jubilej.

NA DAN OBLETNICE

V petek 31. julija smo se zbrali v župniji »Nuestro Señor de los milagros«, kjer jubilar deluje že 45 let. Ravno na ta dan, pred šestdesetimi leti, je naš prijatelj gospod Franc Himmelreich prejel mašniško posvečenje v kapeli Rožmanovega zavoda v Adroqueju.

Z velikim veseljem je jubilar sprejemal številne goste in jih navdušeno pozdravljali. Drug za drugim smo napolnili cerkev.

Sveta maša se je pričela ob 19. uri. Preden je bisernomašnik vstopil v lepo okrašeno cerkev, mu je dolgoletna župnijska tajnica, gospa Mari, izročila križ, ki mu ga je njegova mama poslala pred 60. leti, na dan mašniškega posvečenja.

V cerkev je z njim vstopilo osem sobratov duhovnikov. Navzoč je bil tudi moronski škof, Luis Guillermo Eichoren. Na škofovo prošnjo je glavni mašnik bil sam jubilar, g. France. Slavje sta s kvalitativnim petjem povzdignila g. Luka Debevec in gdč. Ani Rode. Njuna glasova sta se blago razlegala po cerkvi!

Škof Eichoren je med pridigo opisal delovanje našega jubilanta in mu na koncu izročil papeške čestitke ob tako visokem jubileju.

Sledilo je počestčenje in poljubovanje križa, med katerim smo dobili za spomin podobice Marije Pomagaj.

Na koncu sv. maše smo na ves glas zapeli najbolj priljubljeno pesem gospoda bisernomašnika »Marija skoz' življenje«.

Po končani slavnostni sveti maši, smo se fotografirali skupaj z bisernomašnikom. To bo lepa slika! Za tem sta tajnici g. Franceta, Mari in Kristina, povabili vse navzoče v zakristijo, na pogostitev in napitnico.

NEDELJSKO SLAVJE

V nedeljo 2. avgusta smo se ponovno zbrali v fari »El Señor de los Milagros« v zahvalo za 60. let duhovništva g. Franceta Himmelreicha. Daritev sv. maše se je pričela ob 11:00. uri ob polni cerkvi. Slovesnosti so se udeležili farani, člani slovenske skupnosti in predstavniki buenosaireške policije, pri kateri je g. Himmelreich deloval več let kot kurat. Maševal je slavljene ob somaševaju župnika moronske stolnice msgr. Raula Trotza, prelata dušnega pastirstva v Argentini, msgr. dr. Jureta Rodeta, dušnega pastirja na Pristavi, g. Francija Cukjatija, g. Janeza Pintarja in msgr. Mirka Grbca. Med daritvijo je pel zbor iz San Martina, pod vodstvom prof. Lučke Kastelic. Z ubranim petjem je pripomogel slovesnemu vzdušju. Zbor je na orglah spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Ob vstopu bisernomašnika v cerkev so zapeli mogočno pesem »Bisernomašnik bod' pozdravljen«. Pri darovanju, je slavljene povabil vernike, da so poljubili iz lesa izrezljan križ, ki ga je bil prejel od svoje matere iz Slovenije za novo mašo. Hkrati je vsak vernik dobil v spomin podobico brezjanske Marije Pomagaj.

Pridigal je msgr. Raul Trotz, ki je na kratko orisal življenje g. Himmelreicha. Bisernomašnik je pričel bogoslovni študij v Sloveniji, kjer ga ni mogel nadaljevati zaradi komunistične revolucije. Ob koncu vojne je bežal sprva v Vetrinj, nato v Peggetz in Spittal. Iz Spittala je bil dodeljen v Turin in nato v Genevo, od koder je leta 1949 odšel v Argentino. Tu je nadaljeval študij v slovenskem semenišču v San Luisu in bil posvečen v duhovnika. Za kratek čas je služil v raznih farah Buenos Airesa, nato pa bil dodeljen v moronsko stolnico. Kmalu je bil imenovan za policijskega kurata, odgovornost, ki jo je upravljal že 34. let. Postal je tudi duhovni vodja moronskega oddelka JOC-a in bil eden izmed prvih duhovnikov t. i. »servicio sacerdotal de urgencia«, ki nudi duhovno pomoč ljudem v sili. Leta 1970 mu je moronski škof zaupal skrb za kapelo »El Señor de los Milagros«, ki jo je v petih letih marljivega dela prenovil, in kjer še vedno deluje kot župnik. Cerkev ima tudi podobo brezjanske Marije Pomagaj ter relikvije blaženega Lojzeta Grozdeta, s katerim je bil bisernomašnik sošolec. Življenje mladega slovenskega mučenca daje za zgled svojim vernikom kot vzor gorečega laika. Msgr. Trotz je pridigo zaključil s ponovno zahvalo in čestitkami bisernomašniku, čigar duhovniško geslo - *Preko križa do slave* - je v teku življenja utešil in znal posredovati drugim.

Po obhajilu so vsi verniki zapeli zahvalno pesem »Tebe Boga hvalimo«. Pred zaključkom sv. maše, se je dr. Jure Rode, v imenu slovenskega dušnega pastirstva, zahvalil g. Himmelreichu za opravljeno delo in požrtvovalnost. Zahvalil se je tudi g. Boštjan Modic kot predsednik Slovenskega Društva Pristava, kjer g. Himmelreich redno mašuje in veliko-dušno pomaga župniku g. Franciju Cukjatiju. Nato pa se je vsem prisotnim zahvalil tudi bisernomašnik, za lepo pripravljeno praznovanje.

Umril je Ivan Korošec

Na praznik Jezusove spremenitve na gori, v četrtek, 6. avgusta 2015, je umrl Ivan Korošec, eden redkih preživelih iz taborišča Teharje, ki je skupaj z ostalimi begunci v Argentini pomagal graditi košček Slovenije, ki utripa v svetu.

Pokojni je v torek, 11. avgusta 2015, ležal v domači cerkvi sv. Nikolaja v Bizoviku pri Ljubljani, kjer je bila ob 15.00 pogrebna sveta maša in ob 16.00 pogrebna slovesnost na bizoviškem pokopališču.

Ivan Korošec, rojen leta 1924 v Bizoviku, je eden velikih pričevalcev travmatične slovenske zgodovine. Kot 17 letni gimnazijec se je po razočaranju nad revolucijo pridružil prvi nacionalni ilegali in nato domobrancem. Prešel je Turjak in sv. Urh. Ob koncu vojne se je s soborci umaknil na Koroško in bil od tam vrnjen v Slovenijo. Kot po čudežu je preživel Teharje in se uspel prebiti najprej do doma in nato čez mejo v Avstrijo. Od tam se je kasneje izselil v Argentino.

Tukaj je aktivno sodeloval v skupnosti. Bil je eden ključnih članov tedanjega Slovenskega doma v Berazateguiju. Bil je med ustanovitelji Društva slovenskih protikomunističnih borcev. Ko se je ustanova idejno razšla, se je nagnil na tako

Slovenije, potem v samostojnih knjigah. Med najbolj poznane naslove lahko zabeležimo Čas pod streli (pozneje ponatisnjena v Sloveniji), Sveti Urh, druga plat zvona; Prva nacionalna ilegala, Štajerski bataljon; Teharske krvave arene, poleg pesniških zbirk in avtobiografskih del. Bil je član Balantičeve družine in potem Slovenske kulturne akcije.

Dočakal je uresničitev tisočletnega slovenskega sna - svobodno Slovenijo. Vrnil se je v domovino, kjer je v ustvarjanju užival njene lepote.

Ivan Korošec je bil 28. junija letos še med pričevalci na 22. Taboru Slovencev po svetu, ki ga je pripravilo izseljensko društvo Slovenija v svetu.

Pogreba v Bizoviku se je udeležilo

Janez Janša se poslavlja od pokojnika

imenovano stran Tabora. Sodeloval je pri istoimenski reviji in bil do zadnjega njen urednik, še v Sloveniji, kamor se je na stara leta vrnil. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi Rožmanovega zavetišča.

Pokojniki je vedno čutil, da ga je Bog rešil z nalogo, da priča o slovenskih domobrancih, ki so bili s prevaro vrnjeni in so nato umirali v brezinih, jamah in rudniških jaških. O tem je napisal tudi več knjig. Pisal pa je tudi kratko prozo in jo izdajal v naših medijih, najprej v Zbornikih Svobodne

izredno število ljudi, pa tudi vidnih slovenskih osebnosti, med njimi bivši premier in predsednik SDS Janez Janša, ki je imel tudi poslovljeni govor.

Ko je že čutil, da odhaja, je zapisal zadnje, poslovilne verze:

Zato prijatelji dragi,
ne žalujte
Obrišite solze
in pojte veselo z menoj,
saj odhajam domov.
K tebi želim moj Bog!

Sv. maša se je zaključila z blagoslovom in mogočno Handelovo Alelujo, ki jo je zapel zbor iz San Martina. Pesem je mogočno donela, ko so prisotni počasi zapuščali kapelo s hvaležnostjo v srcu.

Sledila je pogostitev g. Franceta Himmelreicha na Pristavi, katere se je udeležil velik del Pristavčanov. Pri pripravi kosila so sodelovali Martin Križ in Neško Skubic pri žaru; Helena Dolinšek, Monika Kenda, Andrea Skubic in Sandra Skubic v kuhinji ter Danijel Kocmur, Tone Tomažević in Ivo Urbančič pri prodaji pijače. Stregli so člani krajevnega odseka slovenskih mladinskih organizacij.

Po dobrem kosilu, so bisernomašniku hvaležno čestitali predsednik Slovenskega Društva Pristava g. Boštjan Modic. Veleposlanik prof. Avguštin Vivot se je zahvalil v imenu vseh, ki so sodelovali pri organizaciji slavlja tako v petek kakor v nedeljo.

Zahvalila se je tudi predstavnica župnije »El Señor de los Milagros«. Končno pa je preko videoposnetka iz Slovenije bisernomašniku čestital tudi prof. Lojze Peterle. Vsak od navzočih pa je dobil spominsko brošuro, ki jo je pripravil Marjan Vivot.

Sledil je prijateljski pogovor ob kavi do poznih popoldanskih ur.

Andrej Golob in Joško Rožanec
Fotografije: Lučka Oblak

Mirandolina se je vrnila v Slovensko vas

V soboto 11. julija so se malo čez 19.30 odprla vrata dvorane Hladnikovega doma in so gledališki ljubitelji Slovenske vasi - in tudi drugih okrajev - smeli vstopiti, da bi si ogledali premiero igre »**Krčmarica Mirandolina**«. Komedija, ki se vrši v treh dejanjih, spada med najpomembnejša dela slavnega italijanskega dramaturga Carla Goldonija (1707-1793), ki ga je sam Voltaire imenoval za »italijanskega Moliéra«.

Gledalce je ob vstopu v dvorano sprejela primerna baročna glasba (tudi italijanskega skladatelja Vivaldija) in lepo oblikovan črnobel program, za katere je poskrbela Gizela Grbec s svojim estetskim

privlačevanje možakarjev. Znala je predstaviti raznobarne situacije, katerih se zapeljivka Mirandolina posluži, da doseže svoje cilje. Izognila se je spakovanju, ki je pri taki vlogi vedno nevarna skušnjava. Znala je pokazati narejeno naivnost, viktimizacijo, cinizem, celo sadizem ... K temu uspehu so pripomogli njena gotovost, primerna uporaba rok, jasen glas in svežost njenega obličnega izražanja. Slovenska vas je lahko vesela, da se je Mirjam vrnila na oder kot igralka in Bogdaj, da bi v prihodnosti predstavljala še nove in raznolike vloge.

Moški so okrog Mirandoline zaljubljeni letali. Markiza Forlimpopolija je

okusom. Ni bilo prvič, da je bila Mirandolina predstavljena v društveni dvorani. Maja leta 1974 so jo bili lanuški igralci že predstavili v režiji istega Cirila Jana.

Med predstavo je gledalec lahko slutil Janova navodila in tudi njegovo avtoriteto. Istočasno je bilo opazno, da režija ni dušila igralcev, temveč jim dopustila svobodo, da osebno izdelajo vlogo. Ritem je bil vseskozi komediji primeren, s klimaksom blizu konca. Tudi odločitev, da se nad dve uri dolga predstava vrši brez odmora, je bila ostroumna, kajti dogajanja so se vršila dinamično in odmor bi verjetno prekinil *tempo* ter nepotrebno podaljšal večer. Dialogi so potekali sproščeno, monologi (ki so večkrat prava težava za režiserje in igralce) pa dokaj naravno. Z nekaterimi vlogami si je režiser tudi privoščil ukinitve t.i. »četrtne stene«, s tem pa dosegel bližji odnos s publiko in tudi intimnejšo posredovanje nekaterih misli. Morda bi romantični prizori dovolili malo več telesnega stika (v naši skupnosti smo glede tega še pretirano sramežljivi), uspešno je pa Jan dosegel, da ni prišlo do pretiravanja na senzualnem področju, kar bi bilo takemu klasiku neprimerno. Ena ali dve kretnji sta morda vredni premisleka, drugače je pa očitno, da je režiser nad besedilom ne le navdušen, temveč tudi izvežban, saj ga res prav dobro pozna.

Glavno vlogo krčmarice Mirandoline je z izrednim uspehom odigrala Mirjam Goljevšček. Vsi vemo o njeni pomembnosti v gledališki dejavnosti Slovenske vasi že od nekdanj, vendar so njeni prispevki bili predvsem na področju režije, malokrat smo jo pa videli v kakšni vlogi. Ob tej priložnosti je imela možnost, da pokaže ves svoj talent. Z običajno jezikovno solidnostjo je utelesila zvito žensko, ki se dobro zave svoje spretnosti za

uprizoril Dani Grbec, ki ima med igralci naše skupnosti že zaslužen slavo. Že po besedilu ima njegova vloga največ smešnih vložkov in karikaturničnega značaja. Grbec se pri tem giblje kot riba v vodi, saj šteje med tiste igralce, ki s samim vstopom na oder povzročajo med navzočimi razpoloženje za smeh. Seveda jih Grbec tudi to pot ni razočaral.

Boris Rot je igral vlogo grofa Albfiorita. V prejšnjih komentarjih smo že govorili o njegovem igralskem napredku in ob tej priložnosti je obdržal nivo. Kljub temu, da se je kdaj zataknil z besedilom, je podal vlogo z gotovostjo. Njegova vloga in tudi njegov nastop, sta bila sicer bolj resna in zmerna, tako, da sta služila za kontrapunkt Forlimpopoliju.

Posebno omembo zasluži Tone Podržaj, sanmartinčan, ki je bil za to igro posebno povabljen, da se pridruži Gledališki skupini Slovenske vasi. Vsakdo si lahko predstavlja, da je to pomenilo posebno žrtev. Hvalevredno je utelesil viteza Ripafatto, sprva trdnosrčnega in z ženskami grobega plemiča, ki predstavlja za Mirandolino zapeljivo spretnost poseben izziv. V njegovi vlogi se godijo najpomembnejši notranji konflikti in tudi spremembe. Igralec je dosegel gotovost in sproščenost, ki sta mu - paradokso - omogočili odigrati negotovost in zadrego moža, ki je kljub samemu sebi razorožen pred ženskim čarom in mamljivo vlučdnostjo. Podržajeva poznana gledališka dozorelost postane gledalcu še jasnejša, ko opazi njegov smisel za izdelavo raznih

IZ SLOVENIJE - V SLOVENSKI HIŠI

Trio Rêverie

Proti koncu meseca avgusta in v prvih dneh septembra nas bo obiskal slovenski komorni *Trio Rêverie*.

»Beseda *rêverie* pomeni sanjarjenje, tako si tudi me predstavljamo glasbo - kot umik v svoj notranji svet, zato se lahko karakterno povsem poistočujemo s tem imenom«, tako so razlagale Dnevniku mlade glasbenice, dobitnice številnih nagrad z domačih in mednarodnih tekmovanj, ki sestavljajo slovenski komorni ansambel *Rêverie*. To so pianistka **Tanja Činč**, violonistka **Mojca Jerman** in violončelista **Katarina Leskovar**.

Prvi sta študentki ljubljanske Akademije za glasbo, zadnja pa je študentka Univerze za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Skupaj delujejo od jeseni 2012 v komornem razredu prof. Tomaža Lorenza. Izpopolnjevale so se na številnih mojstrskih tečajih priznanih profesorjev - Trio di Parma, Chia Chou, Homero Francesch, Nora Chastain, Wen-Sinn Yang, Daniel Rowland in Julian Arp.

V treh letih so izvedle številne koncerte doma in v tujini. Med drugim so koncertirale v okviru mednarodnega cikla »Mladi talenti« v Dobrni, v okviru koncertov Glasbene mladine, na Mednarodnem poletnem festivalu Imaga Sloveniae v Ljubljani, na Konservatoriju za glasbo v Trstu, v Budimpešti in Monoštru, ter v okviru mojstrskega tečaja Schahausen v Kilchbergu v Švici. V ciklu GM Oder so igrale v Slovenski Bistrici, Kranju, Ljubljani v Slovenski Filharmoniji ter v Zagrebu v dvorani Vatroslav Lisinski.

Kot absolutne zmagovalke med komornimi zasedbami na mednarodnem tekmo-

vanju Tartini v Piranu so jih povabili, da so igrale na Tartini Festivalu.

Turnejo *Tria Rêverie* po Argentini sta omogočila Društvo Slovenija v svetu in Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Nastop *Tria Rêverie* v veliki dvorani Slovenske hiše organizirata Zedinjena Slovenija in Slovenska kulturna akcija.

V Buenos Airesu in Barilochoh se bo *Trio Rêverie* predstavil v prvem delu programa s kompozicijami slovenskega skladatelja L. M. Škerjanca in S. Rachmaninova; drugi del programa pa bo vseboval odlične skladbe Antona Arenskyja.

Sobotni večer, 29. avgusta, bo izredna priložnost za slovensko publiko, da doživi lepoto glasbe v najbolj pristnem estetskem pomenu. Še pred tem pa bo koncert tudi v četrtek, 27. avgusta, v Escuela de Música Juan Pedro Esnaola; Av. Crisólogo Larralde 5158, CABA. Kdor se bo udeležil teh komornih koncertov, bo doživel nepozaben in čudovit večer glasbene umetnosti.

V.K.

tonalnosti in sposobnost za nianse, bodisi s kretnjami, še posebno pa z glasom.

Za četrtega kandidata, natakarka Fabricija, je pa poskrbel Marko Kocjančič. Značaj te vloge je šibkejši in igralec je primerno sprejel prostor sprva skromne vloge, ki pa navsezadnje dobi plačilo, ki si ga želi. Naj bo to za natakarka dobro ali ne, pride do tega kar si je z vlučdnostjo, potrpežljivostjo in predvsem ubogljivostjo zaslužil.

Manjši ženski vlogi potujočih igralke Hortenzije in Dejanire, s katerim si avtor privoščil vsaj pokukanje na t.i. metateater, sta solidno podali Žamila Grbec in Paula Grbec. Prva je dala vlogi svojo sproščenost, ki ji omogoča posebno igralsko iskrenost; druga pa izkušnost, s katero tehnično obogati nastop. Končno naj omenim Tomaža Ahlina (drugi ne-lanuški povabljeni igralec), ki se je tudi uspešno priklopil skupini, poleg tega pa obilno presenetil gledalce. Utelesil je vitezovega slugo s svežostjo, kakršna pripada preprostejšemu socialnemu slogu, katerega člani pa imajo v takih komedijah resnice najbolj na jasnem. Obetamo mu veliko uspeha na odru in izrekamo dobrodošlico v dejavnosti Slovenske vasi.

Končno naj omenim še tehnične pomočnike. Za sceno, pripravljeno v minimalističnem sodobnem stilu, je poskrbel

Cristian Zorko. Luči in zvok so bili odgovornost Andreja Nabergoja. Izdelane epohalne kostume so pripravili Ani Goljevšček in Helena Cerar Rot, ki je tudi sodelovala kot inšpicientka; lasulje so bile pa na skrbi Martine Miklič.

Dobro izvedena Goldonijeva komedija je gledalcem nudila možnost za prijeten gledališki večer, za smeh in razvedrilo, istočasno pa tudi omogočila svojevrstno analizo osebnih odnosov, manipulacije, zapeljivosti, podločnosti, kar je bilo predmet marsikaterega komentarja in razmišljanja med gosti po končani predstavi. Zopet se v imenu gledaliških ljubiteljev zahvaljujem društvu Slovenska vas, posebno pa umetnikom *Gledališke skupine Slovenske vasi* za to darilo. Veliko dela je vloženo v tako predstavo, zaslužili ste si naš iskren aplavz in priporočamo se za kako ponovitev, bodisi v Hladnikovem domu, bodisi po drugih odrih naše skupnosti.

M.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KAM GRE DENAR?

Nacionalni preiskovalni urad (NPU) je na specializirano državno tožilstvo vložil kazensko ovadbo zoper nekdanjega vodilnega uslužbenca ene od bank, ker je odobril posojila trem v tistem času posojilno nesposobnim družbam. S tem je banki povzročil za 1,7 milijona evrov premoženjske škode, NPU pa je ovadil tudi direktorje teh družb. Po neuradnih informacijah naj bi bil ovadeni vodilni uslužbenec iz domžalske enote NLB.

GREHI NA VELEPOSLANIŠTVIH

Zunanje ministrstvo je več medijem poslalo obsežno, 1199 strani dolgo dokumentacijo, v kateri naj bi bili domnevno vsi grehi slovenskih diplomatov v zadnjih letih. Teh grehov ni malo, večinoma gre za negospodarno ravnanje z javnim denarjem.

Predsednik slovenskega društva za mednarodne odnose Bojan Grobovšek je nadzor pozdravil, če bo to na ministrstvu privedlo do uvedbe sistema tako negativnih kot tudi pozitivnih ukrepov.

VESELITE SE ŽIVLJENJA

Na Sinjem vrhu nad Ajdovščino se je začela mednarodna likovna kolonija Umetniki za Karitas, ki bo pod geslom Veselite se življenja potekala do 21. avgusta. Izkupiček od prodanih del bo šel v Sklad Bogdana Žorža za pomoč otrokom. Osrednja prireditelj je bila dan odprti vrat 20. avgusta, ko so predstavili nastala umetniška dela.

SVETOVNA PRESTOLNICA FIZIKE OSNOVNIH DELCEV

Na ljubljanskem gospodarskem razstavišču se je začela 27. mednarodna konferenca fizike visokih energij Lepton photon 2015. Teden dni so uveljavljeni raziskovalci predstavljali najnovejše znanstvene dosežke na področju eksperimentalne in teoretične fizike delcev, astrofizike in kozmologije ter načrte za bodoče raziskovanje na teh področjih.

Konferenca je potekala v soorganizaciji ljubljanske fakultete za matematiko in Inštituta Jožefa Stefana (IJS). Na IJS poudarjajo, da je organizacija najpomembnejše konference na področju fizike visokih energij, ki so jo v preteklosti gostile že Švedska, Južna Koreja, Nemčija, Indija in ZDA, veliko priznanje vlogi slovenskih raziskovalcev na tem področju znanosti.

PO SVETU

RASTE PRILJUBLJENOST PAPEŽA

V ZDA raste priljubljenost papeža Frančiška. Pred njegovim septembrskim obiskom New Yorka, Washingtona in Filadelfije ga podpira devet od desetih tamkajšnjih katoličanov. Po besedah nadškofa v Washingtonu, kardinala Donald Wuerla mnogi prisluhnejo njegovim povabilom. »Učinek papeža Frančiška je resničen,« meni kardinal Wuerl. A čeprav priljubljenosti svetega očeta v ZDA ne zanikajo, se bo moral med obiskom New Yorka, Washingtona in Filadelfije soočiti z nekaterimi perečimi vprašanji, med katerimi so istospolne poroke, podnebne spremembe in verska svoboda. Prepletali se bosta pastorala in politika. Papež bo prišel na svetovno srečanje družin, srečal se bo s predsednikom ZDA Barackom Obamo, nagovoril bo kongres in Združene narode. Še pred tem se bo mudil na Kubi. »Videl bo večkulturno Cerkev. Videl bo obličje Cerkev po vsem svetu,« je prepričan kardinal Wuerl.

GRKI SPREJELI POMOČ

Grški parlament je, po dolgotrajni razpravi, potrdil novi program mednarodne finančne pomoči. Strogi varčevalni ukrepi so razdelili vladajočo Sirizo, vendar je premierju uspelo zagotoviti potrebno podporo. Dogovor je v 300-članskem parlamentu podprlo 222 poslancev. Od 162 koalicijskih poslancev jih je dogovor podprlo le 118, potrditve pa ne bi bila mogoča brez podpore opozicije. S tem je premier izgubil minimalno potrebno večino v parlamentu. Aleksis Cipras je v razpravi poslance pozval, naj potrdijo dogovor in zagotovijo državi možnost preživetja in nadaljnega boja. Izrazil je prepričanje, da bo nov reševalni paket končal gospodarsko negotovost. Hkrati pa je opozoril, da bi nemški predlog, da se Grčiji raje zagotovi premostitveno posojilo kot nov paket pomoči, državo vrnil v krizo brez konca. Ostale države Evropske unije je pozval, naj ne pristanejo na to nemško alternativno rešitev.

NEZNOSEN POLOŽAJ KMETOV

Protesti kmetov zaradi nizkih odkupnih cen, ki so posledica ruskega embarga na uvoz evropske hrane in odprave mlečnih kvot, se širijo. Potem, ko so s cestnimi zapori ter protesti pred nakupovalnimi centri in upravnimi zgradbami že v juliju protestirali francoski kmetje, so se protesti kasneje razširili še v Španijo, Veliko Britanijo, na Portugalsko, v

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

† **Matjaž Kunčič.** Že dolgo ni novica o smrti kakega rojaka tako bolesto zadela slovenske izseljenske javnosti v Buenos Airesu, kakor sporočilo o smrti 23-letnega Matjaža Kunčiča, sina znanega slovenskega mladinskega pesnika in pisatelja Mirka Kunčiča in njegove žene ge. Tilke. ...

Predavanje v Slomškovem domu. V soboto, 14. avgusta, je bilo v Slomškovem domu predavanje, ki ga je imel dr. Tine Debeljak. ... Omenil je, da bo to čisto navadno »kramljanje« o dogodivščinah s slovenskimi pisatelji, ki jih je srečaval v svojem življenju. ... Omenil je pogreb Stritarja in Tavčarja, srečanje z Detelo, s Finžgarjem, Meškom, itd. ... Zanimivi so bili spomini ob Velikonji, Preglju, Jalnu, Balantiču itd. ...

San Justo. Na državni praznik 17. avgusta je bil v Našem domu družabni popoldan naraščajnic in mladenk iz San Justa, Morona in San Martina. Pripravile so ga gospe Marjana Marnova in Cveta Brasova ter gospodični Marta Fink in Saša Hartman. Udeleženske družabnega popoldneva - bilo je okoli 100 naraščajnic in mladenk - je pozdravil predsednik Našega doma g. Anton Oblak. Na sporedu so bile zanimive točke in igre. Za postrežbo je poskrbel Naš dom.

Mendoza. Alojzijevo proslava. Zadnjo nedeljo v juniju so pa naši mlajši imeli v Domu svoj praznik. Na igrišču jim je Društvo, ob sodelovanju podjetnih članov, pripravilo dve gugalnici. To je bilo živ-žava! Šušljalo se je, da so obe na predvečer preskusili »ta stari« in da sta - vzdržali; tedaj za male menda ne bo nevarnosti. Ko so se dodobra nazibali in pretresli, so jim naša dobra dekleta postregle z južino, sladkim kakavom in pecivom. Natom so se pa podali s starejšimi v dvorano, kjer so gledali v kino predstavi nekaj zanimivih in zabavnih filmov. ...

(*Svobodna Slovenija*, 19. avgusta 1965 - Št. 32)

Belgijo in od srede avgusta tudi v Nemčijo. Odločilna za proteste je povsod nizka odkupna cena mleka, ki se je ponekod že spustila pod 25 centov za liter, kar pridelovalce postavlja v nemogoč položaj, še posebej če so v prejšnjih letih investirali v posodobitve in so zdaj obremenjeni z odplačevanjem kreditov.

KRIZA TUDI V BRAZILJI

Po brazilskih mestih je v nedeljo skoraj milijon ljudi zahtevalo odstop predsednice Dilma Rousseff. Demonstracije so potekale v več kot 100 mestih po vsej državi in so bile najbolj množične v zadnjih nekaj mesecih, razlog zanje pa so gospodarska kriza in niz primerov korupcije, v katero so bili vpleteni ljudje, blizu predsednice države. Rousseffova, ki poziva k odstopu ocenjuje za poskus državnega udara, je z najtesnejšimi ministri sklicala krizni sestanek. Brazilija je bila še pred nekaj leti država z rastočim gospodarstvom, danes se sooča z recesijo, inflacijo in naraščanjem brezposelnosti.

UKRAJINSKE TEŽAVE

Ukrajina se od začetka lanskega leta sooča z nemiri. Protesti, menjava oblasti, ruska priključitev Krima in vojna na vzhodu države so številne pahili na sam rob. Zaradi napetosti v Ukrajini je moralo domove zapustiti skoraj milijon dvesto tisoč ljudi. Pomagati jim skuša tamkajšnja Karitas. »Ljudem priskrbimo streho nad glavo. Ljudem delimo hrano, obleko in zdravila, da jim omogočimo golo preživetje. To je bilo zelo pomembno predvsem pozimi,« je povedal predsednik ukrajinske Karitas Andrija Vaskovič. Sto tisoče otrok v državi je bilo priča nasilju, zato nujno potrebujejo strokovno pomoč.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Jorge Komar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **svobodna.ba@gmail.com**

Za Društvo ZS: Jure Komar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Horn, Vinko Rode, Metka Mizerit, Marko Kremžar, Andrej Golob, Joško Rožanec, Lučka Oblak, Martin Sušnik, Veronika Kremžar Rožanec in Marko Čeč.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ANIVERSARIO TRANSMURANO

El 17 de agosto se celebra en Eslovenia el día de inclusión de los transmuranos con el territorio nacional. La región al otro lado del río Mura perteneció a la corona húngara desde el año 900. Fue en 1919 que la conferencia de París dispuso la ocupación de ese territorio por las tropas del reino de Serbia, Croacia y Eslovenia. Ya pocos días después, el 17 de agosto de ese año, las tropas dejaron la región a la administración civil, concretándose la reunión de todos los eslovenos en una misma entidad. Durante siglos los transmuranos conservaron el idioma y su identidad. En su dialecto crearon su literatura, que les ayudó a conservar su pertenencia nacional. (Pág. 1)

FESTEJOS SACERDOTALES

El padre Francisco Himmelreich, cabeza de la parroquia Nuestro Señor de los Milagros, celebró sus bodas sacerdotales de diamante. Sus 60 años de sacerdocio los festejó el viernes 31 de julio y el domingo 2 de agosto. Rodeado de fieles de su parroquia y miembros de la colectividad eslovena, agradeció al Señor los dones recibidos. La mayor parte de su apostolado lo desarrolló en la diócesis de Morón, donde se hizo cargo de la capilla, ahora parroquia, fue asesor de la Juventud Obrera Católica, uno de los primeros miembros del Servicio Sacerdotal de Urgencia y capellán de la policía bonaerense. Permanentemente ayuda también en la pastoral de la colectividad. Luego de la misa del domingo se sirvió un almuerzo en el centro esloveno de Castelar. (Pág. 3)

TRIO RÊVERIE

Desde Eslovenia llega este trío de jóvenes artistas, ya consagradas en su medio, que interpretará para nosotros obras clásicas eslovenas y universales. Visitarán Buenos Aires y Bariloche. En la ciudad capital podremos disfrutar su arte el 27 de agosto en Escuela de Música Juan Pedro Esnaola; Av. Crisólogo Larralde 5158, CABA; y el 29 a las 20 en el Centro Esloveno, calle Ramón Falcón 4158. (Pág. 3)

EL REGRESO DE MIRANDOLIMA

El grupo de teatro del Centro Esloveno *Slovenska vas* de Lanús puso en escena la obra de Carlo Goldoni "La posadera Mirandolina", bajo la dirección de Ciril Jan, quien ya la había dirigido en el mismo escenario en 19074. El cronista reseña el desarrollo de la obra y sus pormenores. Destaca las interpretaciones de los artistas, los aciertos de la dirección y remarca el éxito del espectáculo, recompensado por la ovación de los presentes. Pise que la obra se reponga y visite también otros centros eslovenos. (Pág. 4)

FALLECIO IVAN KOROŠEC

En Eslovenia, donde pasó los últimos años, falleció Ivan Korošec. Participó activamente de la defensa ante la revolución comunista y se salvo casi milagrosamente durante las matanzas de la posguerra. Fue testigo de la tragedia eslovena. Durante su estada en la Argentina escribió acerca de la época más cruenta de nuestra historia. Fue escritor y poeta, siempre centrado en los episodios que le tocó vivir. (Pág. 4)

NOS VISITA IVAN SKRT

La embajada eslovena en Buenos Aires anuncia el evento cultural más grande del año en su organización: la gira del excelso pianista esloveno Ivan Skrt, con tres conciertos en Buenos Aires, Montevideo y La Plata. Las entradas para el concierto en Buenos Aires (2/9) ya están en venta en Palacio Paz, Av. Santa Fe 750 (250/200/150 pesos). Las entradas para el concierto en Montevideo (4/9) estarán en venta la semana que viene (350 uyu). La entrada en La Plata (10/9) es gratuita. La embajada invita a participar en su sorteo en Facebook para ganar entradas gratuitas para el concierto en Buenos Aires y Montevideo. Espera, que puedan aprovechar de esta ocasión para escuchar tocar un pianista esloveno tan grande.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dr. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

SLOVENCİ IN ŠPORT

USODEN VIDEOPOSNETEK

Slovenski kajakaš Peter Kauzer (Foto) je na tekmi svetovnega pokala, zadnji v letošnji sezoni, v francoskem mestu Pau pridobil eno mesto, saj je Francoz Viven Colober izpustil vratca in dobil 50 kazenskih sekund. Sodniki so Coloberju kazni prisodili po ogledu videoposnetka. Zmage se je tako veselil Hrastničan, ki je tudi skupni zmagovalac pokala. Na zadnji tekmi za svetovni pokal v letošnji sezoni, so slovenski kanuisti še v ekipni vožnji osvojili drugo mesto, kajakaši so bili tretji.

OBVESTILA

ČETRTEK, 20. avgusta:

ZSMŽ San Martín vabi na sestanek v Domu ob 16. uri. Govoril bo dipl. časninar g. Tone Mizerit »Kam greš Argentina?«

SOBOTA, 22. avgusta:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Na Pristavi ob 20.30, kulturni večer.

NEDELJA, 23. avgusta:

Mladinski dan v Carapachaju.

Kosilo upokojencev v Našem domu ob 13 uri.

SOBOTA, 29. Avgusta:

Koncert Trio Réverie, ob 20 v Slovenski hiši.

Mladi val od 15. do 20. ure v Slovenski hiši.

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. avgusta:

Srečanje molivk in molivcev Živega rožnega venca.

Sv. maša v slovo našega vsestranskega kulturnega ustvarjalca

IVANA KOROŠČA

bo v soboto, 22. avgusta 2015, ob 19.15
v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

Ivan Korošec je bil voditelj RAST-i v Bariloče, pobudnik in soustanovitelj društva Tabor, Slovenskega zavetišča dr. Gregorija Rožmana, Slovenskega doma Ivana Cankarja v Berazateguiju, SDS-Argentina, član raznih slovenskih domov, Pisateljske družine France Balantič, govornik, pesnik, pisatelj, publicist, slikar, kulturni ustvarjalec, ki se je kmalu po slovenski osamosvojitvi vrnil v domovino, kjer je naprej ustvarjal in pričeval o grozotah komunistične revolucije na Slovenskem.

*Ko odidem in vam pripravim prostor,
bom spet prišel in vas vzela k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.*
Jn 14, 3

Tiho je odšla h Gospodu po plačilo za svoje življenje naša draga mama, staramama in tašča

BARBKA MODIC roj. MAČEK

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vse izrečene sožalne misli, za podporo in besede tolažbe. Hvala za darovano cvetje in darove.

Iskrena hvala prelatu dr. Juretu Rodetu in msgr. Raulu Trotzu za molitve ob krsti, pogrebno sveto mašo in lepe poslovilne besede. Hvala pevcem za petje.

K večnemu počitku smo jo pospremili v soboto, 8. avgusta 2015 v cerkvi Marije Pomagaj. Zahvala dr. Juretu Rodetu, č. g. Marjanu Bečanu in č. g. Robertu Scardamagliu za daritev maše zadušnice.

Hvala vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Do vsakogar, ki zanjo in za nas molite gojimo veliko hvaležnost!

žalujoči:

mož **Lojze**;

hčerki **Tatjana** z možem **Markom** in **Marjana** z možem **Aleksom**;

sinova **Boštjan** z ženo **Zofi** in **Gregor** z ženo **Saši**;

vnuki **Barbara**, **Nace**, **Tadej**, **Alenka**, **Matej**, **Andrej**, **Eva**, **Sara**,

Laura, **Viktorija**, **Tanja** in **Maks**;

sestre in brata, nečaki, svaki ter ostali sorodniki in prijatelji.

Buenos Aires, Bariloche, Logatec

OSEBNE NOVICE

Umrli

V San Martinu je umrla **Tončka Kahne roj. Kosanc** (85); v Capitalu **Marija Osterc roj. Repič** (84); v Miramarju **Kristina Jelenc roj. Marolt** (92). **Naj počivajo v miru!**

CARAPACHAYSKA MLADINA VABI NA

51. MLADINSKI DAN

23. AVGUSTA 2015

8.00 Začetek tekmovanj
med dvema ognjema
10.20 Dviganje zastav
10.30 Sveta Maša
13.00 Kosilo
19.30 Kulturni Program
NATO PROSTA ZABAVA

Dra. Cecilia Grierson 3867,
Carapachay

V četrtek, 6. avgusta, je na praznik Jezusove spremenitve na gori Tabor, v 91. letu starosti zaspal v Gospodu naš dragi oče, dedi in tast, stric in prijatelj

Ivan Korošec, domobranski častnik

Pogreb je bil v torek, 11. avgusta, izpred domače cerkve sv. Nikolaja v Bizoviku, kjer je ob 15. uri gospod Janez Cerar s somaševanjem prisotnih duhovnikov vodil pogrebno sv. mašo. Pri pogrebu so se od pokojnega vsestranskega kulturnega delavca poslovili prof. dr. Janez Juhant, Peter Sušnik in Janez Janša med mnogimi navzočimi.

Žalujoči: Pavlinka in Ivi z družinama ter sorodniki in prijatelji iz Argentine in Slovenije.

*»Veselo bom daroval v Njegovem svetišču,
pel in igral bom Gospodu.«*
(Ps. 26, 4 in 6)

Vsem slovenskim rojakom v domovini in po svetu z globoko žalostjo sporočamo, da je v četrtek, 6. avgusta, zaspal v Gospodu na svoji ljubi slovenski zemlji

Ivan Korošec

Do zadnjih dni svojega življenja je razdajal svoje talente kot pesnik in pisatelj ter pričal o dogodkih naše bližnje preteklosti. Bog naj podeli njegovim sorodnikom in prijateljem tolažbo.

S hvaležnim spominom ga priporočamo v molitev.

Slovenska kulturna akcija

... v nebesih sem doma ...

Sporočamo žalostno vest, da je 6. avgusta 2015, v 91. letu starosti, odšel k Gospodu po zaslužen plačilo, velik domoljub, vaški stražar, domobranec, pesnik, urednik Tabora, ustanovitelj Odbora SDS Argentina in njegov dolgoletni predsednik

mag. Ivan Korošec

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

SDS - Argentina

V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč.
Janez 14, 2

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je po težki bolezni 3. avgusta 2015 odšla k Bogu naša ljuba mama, stara mama, prababica, sestra, teta

Pavla Smrekar roj. Selan

Iskrena zahvala župniku g. Luisu Hawrisku za podelitev zakramentov in za daritev sv. maše; zahvala g. dr. Juretu Rodetu in g. Carlosu Ramosu za molitve ob krsti. Zahvala tudi vsem prijateljem in znancem, ki ste zanjo molili, jo kropili in se udeležili pogrebne sv. maše.

Žalujoči:

otroci: **Pavla**, **Jože**, **Peter** z družinami in **Ana**;

bratje: **Jože**, **Ivan**, **Ciril**, **Andrej** in **Tone** z družinami;

svakinja **Marjetka** z družino

in ostalo sorodstvo.

Argentina, Slovenija